

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P-3183

[Total No. of Pages : 4

[6032]-307

S.Y. B.Com.

236 B : BANKING AND FINANCE - I

Indian Banking System - I

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Fill in the blanks with the appropriate alternatives (any five) : [5]

- i) _____ is not the function of the Reserve Bank of India.
  - a) Banker's Bank
  - b) Controller of Credit
  - c) Custodian of Foreign Exchange Reserve
  - d) Allotting money directly to farmers for agricultural development
- ii) _____ organisational structure is followed by Co-operatives in India.
  - a) Centralised
  - b) Federal
  - c) Decentralised
  - d) Unitary
- iii) Quantitative credit control do not indicate _____.
  - a) RBI directive
  - b) Bank Rate
  - c) Open market operation
  - d) Cash Reserve Ratio
- iv) _____ is not a private sector bank.
  - a) Jammu & Kashmir Bank
  - b) City Union Bank
  - c) Corporation Bank
  - d) Dhanlakshmi Bank
- v) In 2020, oriental Bank of commerce merged with _____.
  - a) Punjab National Bank
  - b) Bank of Baroda
  - c) Indian Bank
  - d) Union Bank of India
- vi) _____ functions as the banker to the central and state governments.
  - a) RBI
  - b) UTI
  - c) SBI
  - d) ICICI

P.T.O.

B) Match the following : [5]

<u>Column A</u>	<u>Column B</u>
i) Regional Rural Banks	a) 1955
ii) Local Area Banking	b) 1931
iii) Karur Vysya Bank	c) 1975
iv) Nationalisation of imperial Bank of India	d) Registered under Companies Act
v) Recommendation of establishment of RBI by Indian Banking Enquiry Commission	e) Private Sector Bank

Q2) Write short notes (any two) : [10]

- Development Banks
- Reserve Bank of India and Industrial Finance
- Foreign Banks
- Evolution of State Bank of India

Q3) a) Explain the challenges before banking in India. [8]

- b) Explain functions of Reserve Bank of India with the help of following [7]
- Banker's Bank
  - Lender of the last resort

Q4) a) Describe Role & performance of Private Sector Banks in India. [8]

- b) What do you mean by RRBs? Explain objectives & functions of RRBs. [7]

Total No. of Questions : 4]

P-3183

[6032]-307

S.Y. B.Com.

236 B : बँकव्यवसाय आणि वित्तपुरवठा - I

भारतीय बँक प्रणाली - I

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

- प्रश्न 1) अ) योग्य पर्यायासह खालील रिक्त जागा भरा. (कोणतेही पाच) [5]
- i) खालीलपैकी ..... हे भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे कार्य नाही.
अ) बँकांची बँक
ब) पत नियंत्रक
क) परकीय चलन साठ्याचे संरक्षक
ड) कृषी विकासासाठी थेट शेतकऱ्यांना पैसे वाटप
- ii) भारतातील सहकारी संस्था ..... संघटनात्मक स्पनेचे अनुसरण करतात.
अ) केंद्रीकृत
ब) फेडरल
क) विकेंद्रीकृत
ड) एकात्मक
- iii) संख्यात्मक पतनियंत्रण ..... सूचित करत नाही.
अ) आर बी आय चे निर्देश
ब) बँक दर
क) खुल्या बाजारातील व्यवहार
ड) रोख राखीव निधी प्रमाण
- iv) ..... ही खाजगी क्षेत्रातील बँक नाही.
अ) जम्मू आणि काश्मीर बँक
ब) सिटी युनियन बँक
क) कॉर्पोरेशन बँक
ड) धनलक्ष्मी बँक
- v) 2020 मध्ये, ओरिएंटल बँक ऑफ कॉमर्सचे ..... मध्ये विलिनीकरण झाले.
अ) पंजाब नॅशनल बँक
ब) बँक ऑफ बडोदा
क) इंडियन बँक
ड) युनियन बँक ऑफ इंडिया
- vi) केंद्र आणि राज्य सरकारसाठी ..... ही बँकर म्हणून कार्य करते.
अ) आर बी आय
ब) यु टी आय
क) एस बी आय
ड) आय सी आय सी आय

ब) योग्य जोड्या जुळवा. [5]

गट अ	गट ब
i) प्रादेशिक ग्रामीण बँका	अ) 1955
ii) स्थानिक बँका	ब) 1931
iii) करूर वैश्य बँक	क) 1975
iv) इम्पीरियल बँक ऑफ इंडियाचे राष्ट्रीयीकरण	ड) कंपनी कायद्यांतर्गत नोंदणी
v) भारतीय बँकिंग चौकशी आयोगाची (इंडियन बँकिंग एन्क्वायरी कमिशन) आर बी आय च्या स्थापनेची शिफारस	इ) खाजगी क्षेत्रातील बँक

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) विकास बँका
- ब) भारतीय रिझर्व्ह बँक आणि औद्योगिक वित्तपुरवठा
- क) विदेशी बँका
- ड) भारतीय स्टेट बँकेची उत्क्रांती

प्रश्न 3) अ) भारतातील बँकांसमोरील आव्हाने स्पष्ट करा. [8]

- ब) भारतीय रिझर्व्ह बँकेची कार्ये खालील मुद्द्यांच्या सहाय्याने स्पष्ट करा. [7]
  - i) बँकांची बँक
  - ii) अंतिम कर्ज दाता

प्रश्न 4) अ) भारतातील खाजगी बँकांची भूमिका आणि कामगिरी स्पष्ट करा. [8]

- ब) प्रादेशिक ग्रामीण बँका (आर आर बी) म्हणजे काय? प्रादेशिक ग्रामीण बँकेची उद्दिष्टे आणि कार्ये स्पष्ट करा. [7]

